

Miguel Marmolen hamaika eta bat jaiotzak

Gidoia eta irudiak: Dani Fano
Astiberri Ediciones. Bilbo, 2018
Itzulpena: Koldo Izagirre
Txuri/beltz. Azal sendoa
208 orri. 17 x 24 cm. 19 euro
Nobela Grafikoa bilduma
ISBN: 978-84-16880-86-7

Urriaren 18an salgai

Hamaika belarrondoko heriotzari

Dani Fano zortzi urte behar izan ditu **Miguel Marmolen hamaika eta bat jaiotzak** mito-legenda-historia-nobela marraz eta berbaz emateko. **Langile xumea izan zen Miguel Marmol, esku eta bihotz zabaleko zapataria. El Salvadorreko historiako erreferentzia da gaur: bidegabekeria sozialaren aurka borrokatu zuen heriotzari zafladaka**

EZOHICO LAN BAT

Dani Fano donostiarrak 1905ean El Salvadorren jaio-tako ekintzaile nekaezina izan zen Miguel Marmolen bizitzak eta heriotzak eman dizkigu luze bezain eder. Liburu hau zortzi urteko lan saiatu baten emaitza zaindua eta bikaindua dugu.

“Dani Fanoren esku tinkoak gure herritarren giza-zuntzak agerrarazten ditu, eta hala berean ematen die arnasa sumendi, aintzira, lamina eta elezaharrei, indigena eta nekazari bulartsuak borrokara deitzen dituen kurkuilu zaharra joz. Nobelako biografia honek

historia puska bat suposatzen du, marraz marra eta esanaz esana zaindua, bere arima erretzen duen artistaren hunkiduran”, dio El Salvadorreko Hitzaren eta Irudiaren museoko buru Carlos Henriquez Consalvi Santiagok.

MIGEL MARMOL

Ilopangoko familia txiro bateko seme txikiena izanik, Migeltxok artopil zopa janez zaildu behar izan zuen sabela titiko haurra zela. Zapatari-ofizioa ikasi zuen gaztetan, baita sindikatuak eta langile-federakuntzak antolatzen ere. Horrela, 1930ean, El Salvadorreko Alderdi Komunista eratu zuen beste kide batzuekin. Urte hartan bertan SESBera bidaiatu zuen sobietar iraultza bertatik bertara ezagutzeko.

Handik itzuli ostean Martinez jenerala buru zuen gobernu totalitarioaren aurka jardun zuen 1932ko indigena eta langileen matxinadaren antolakuntzan Farabundo Marti, Feliciano Ama, Chico Sanchez eta beste hainbat burkideren ondoan. Migel atxilotu eta fusilatu egin zuten gainerako burkideak eta beste milaka indigena bezala. Eta aihotzaz eman zioten azkena. Ustez. Migelek ez baitzuen mundu hau uzteko asmorik, aurre egin zion heriotzaren diktadurari ere. Harrezkero, mehatxatua, atxilotua nahiz torturatua, ez zion justizia sozialaren alde borrokatzeari utzi. El Salvadorren zein Guatemalan, langile taldeak suspertu eta antolatu zituen. Hamaika bider agertu zitzaion heriotza, eta hamaika bider egin zion ezetz. Migeltxoren bizitza XX. mendeko El Salvadorreko historia zauritua josteko haria da.

AHOZ ETA IDATZIZ

Eduardo Gleanoren eta Roque Daltonen idatzietan oinarritu da Dani Fano kontakizuna antolatzeko, baita El Salvadorren egindako landa lanean ere. Euskarazko edizioa Koldo Izagirrek moldatu du harreman sarrian egilearekin.

LAGUNTZA

2017an, *Migel Marmolen hamaika eta bat jaiotzak* obrak Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailak komikiak sortzeko emandako diru-laguntzetako bat jaso zuen.

EGILEAZ

Dani Fano (Donostia, 1968). Irudigile eta komikigile gipuzkoarra, Ikastolen Elkarterako material didaktikoa ilustratzen hasi zen 1990eko urtealdian. Harrezkero ohikoa da haren marrazkiak aurkitzea Euskal Herri osoan zehar posteretan, karteletan eta hainbat kanpaina ilustratzen. Lehen binetak umore grafikoa egiteko marraztu zituen. *Mutxo!*, *Ardi Beltza*, *Kalegorria*, *Ipurbeltz*, *Elhuyar*, *Osatuberri* eta *H28* aldizkarietan aritu izan zen, eta baita *Gara* egunkariako *Gaur8* gehigarrian ere. Liburuak ilustratu izan ditu, eta material multimedia ugari.

2005etik *Xabiroi* komiki-aldizkariako zuzendaria da eta egile gisa ere ageri da. Gidoia eta marrazkiak egin zituen bi albumentzat: *TeleATOI*. *Kalabaza haluzinogenoak* (Ikastolen Elkartea, 2010) eta *Anubis 3.0* (Ikastolen Elkartea, 2012). *Kortsarioen ostatua* albumerako (Ikastolen Elkartea, 2015) gidoia egin zion Guillerme Gonzalez marrazkilari bizkaitarrari.

